

Redegjørelse om aksomhetsvurderinger i Maarud 2022-2023

A. Generel Informasjon

Om Maarud

Maarud er største og eldste produsent av snacks og en ledende aktør på det norske snacksmarkedet. Maarud eies av Intersnack - et privat snack konsern, tilstede i 30 land i all hovedsak i Europa, Australia og New Zealand. Maarud er organisert under Intersnack sin Nordiske divisjon. Maarud har en fabrikk i Sør-Odal hvor hoveddel av de totalt 200 ansatte har sitt arbeidsted. I Oslo er det et kontor med 16 ansatte hvor de kommersielle enhetene har arbeidssted. Maarud har i tillegg 17 selgerer fordelt rundt på ulike regioner i Norge.

Maarud tilbyr snacks av ulike baser, smaker og varianter. Potetgull – salt potet snack - ble produsert på Maarud Gård siden 1936. Med tiden ble portofolie av snacks utvidet betraktelig og ved siden av klassiker Potetgull, i ulike smaker, selger Maarud blant annet Superchips, Tortilla og Popcorn. Alle Maarud sine produkter skal være av høy kvalitet og tilfredsstillende forbrukernes forventninger til innhold, smak og utseende.

Maarud selger snacks primært på det norske markedet. I veldig liten grad importeres produkter til Island. I Norge er dagligvarehandel en dominerende salgskanal for Maarud produkter med tre godt etablerte, store norske selskaper: NorgesGruppen, COOP og Reitan som hovedkunder.

Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i interne retningslinjer og rutiner

Maarud AS er Norges største og eldste produsent av snacks og en ledende aktør på det norske snacksmarkedet. Selskapet ledes av visjon: «Den beste snacksen. Fra en real bedrift!» Ansvar, Skape og Sammen er utpekt som kjerneverdier, etiske forretningsprinsipper og retningslinjer som styrer daglige arbeid og forhold mellom ansatte, overfor forbrukere, forretningspartnere og andre interessenter. Alt starter med å tenke ansvarlig. Ansvarlighet og effektiv risikostyring er avgjørende på veien til suksess. Selskapet holder seg til høye etiske standarder i hele virksomheten og forsyningskjeden. Både Maarud og Intersnack Group bryr seg dypt om virkningene av handlinger overfor mennesker og miljøet.

Maarud jobber for likestilling og mot diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene. Likestillingsarbeid omfatter alle diskrimineringsgrunnlagene og de ulike personalområdene: rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter, tilrettelegging og mulighet for å kombinere arbeid og familieliv, samt arbeid mot trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold. Likestillingsredegjørelse utarbeides og publiseres i henhold til myndighetens krav for området.

Gjennom regelmessige medarbeiderundersøkelser måles ansattes opplevelse av arbeid hos Maarud. Undersøkelse gjennomføres i alle avdelinger og ses på som vektøy for å identifisere områder viktige for de ansatte, forbedre motivasjon og engasjement, avdekke forhold, områder med forbedringspotensiall.

Adferdskodeks (Business Code of Conduct) gir de ansatte veiledning i form av handlingsprinsipper basert på selskapets verdier. Både adferdskodeksen og egen varslingsprosedyre gir tydelig oppfordring til varsling om kritikverdige forhold av alle mulige slag. Som eksempler oppgis brudd

på lovverk, interne regler, etiske retningslinjer, korrupsjon, mislikhold, mobbing, trakasering og diskriminering. Flere varslingskanaler både intern i Maarud, til eier Intersnack Group, og eksternt til tilsynsmyndigheter og andre er beskrevet og publisert i bedriftens interne kommunikasjonskanaller.

Styringsdokumenter som stiller krav til leverandører eller forretningsforbindelser angående grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Maarud er en del av Intersnack konsernet (Intersnack Group). Innen Intersnack Group er innkjøp av råvarer sentralisert. Intersnack Procurement B.V. er innkjøpsorganisasjonen i Intersnack Group, ansvarlig for å kjøpe råvarer, ingredienser, emballasje og tjenester fra hele verden og sikre forsyningen til fabrikker over hele Europa. Dedikerte kategorisjefer, leverandørforsikringssjefer og leverandørkjedespesialister sørger for at alle kritiske varer anskaffes i henhold til kravene Intersnack har satt.

Intersnacks Responsible Sourcing Policy (RSP) utføres under ansvar og direkte tilsyn av Intersnacks Vendor Assurance Director og Intersnacks Procurement Managing Director. Intersnacks kjøps- og kvalitetsteam er opplært i kravene til leverandører i retningslinjene for ansvarlig innkjøp og er klar over trinnene for å implementere den.

Intersnack bruker følgende to hovedreferanser for implementering av arbeidsstandarder, sivile og politiske rettigheter samt sosiale og økonomiske rettigheter i "Responsible Sourcing Policy":

- International Bill of Human Rights (inkludert verdenserklæringen om menneskerettigheter, den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter og den internasjonale konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter)
- Ethical Trade Initiative (ETI) Base Code som en referansestandard for beste praksis for anstendige arbeidsforhold. ETI Base Code er basert på konvensjonene til Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO) og er en internasjonalt anerkjent kode for arbeidspraksis.

Leverandører er pålagt å signere Intersnack RSP og støtte behandlingsanleggene som de leverer til Intersnack for å sikre anstendige arbeidsforhold. Implementeringen og etterlevelsen av policyen overvåkes ved å bruke Sedex-plattformen. Intersnack er medlem av Sedex (Supplier Ethical Data Exchange), en samarbeidsplattform for deling av etiske forsyningskjededata. Sedex samarbeider med kjøpere og leverandører over hele verden for å levere forbedringer i ansvarlige innkjøpsaktiviteter i globale forsyningskjeder. Sedex tilbyr en online database for å lagre, dele og rapportere om leverandørers ansvarlige innkjøpsinformasjon. For å gjennomføre de seks trinnene i due diligence-prosessen, inkludert støttetiltaket, bruker Intersnack følgende Sedex-veiledning og verktøy:

- Sedex veiledning for risikovurdering i forsyningskjeder (basert på UNGP, OECD og International Bill of Human Rights)
- Sedex Radar-verktøy (inkludert informasjon fra internasjonalt anerkjente databaser og rapporter)
- SEDEX Self-Assessment Questionnaire (SAQ) (benchmarket mot ETI SMETA)
- SMETA (Sedex Members Ethical Trade Audit) eller tilsvarende vurderinger/revisjoner
- SMETA veiledning for beste praksis (basert på ETI/UNGP)

For innkjøp og leverandører håndtert utenom sentralisert innkjøpsorganisasjon krever Maarud at leverandører signerer 'Maarud etiske retningslinjer for leverandører'. Dokumentet er en forutsetning for samarbeid og er basert på samme standarder som Intersnack Group benytter.

Åpenhetsloven

'Maarud etiske retningslinjer for leverandører' ble introdusert som fast del av innkjøpsavtalen i starten av 2023. De skal revalueres og oppdateres jevnlig, minst en gang i året, med grundig gjennomgang og avstemning mot gjeldende lovverket, inkludert åpenhetsloven.

Maarud har intensjon om å bli medlem av Sedex (Supplier Ethical Data Exchange) og ta i bruk Sedex overvåking plattformen for innkjøp og leverandører håndtert utenom Intersnack Group sin innkjøpsorganisasjon i 1-3 års perspektiv

Styret i selskapet har overordret ansvar for å imøtekomme åpenhetsloven krav. Styret følger opp og støtter Maarud sine tiltak for grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeid.

Varslingskanaler eller klageordninger overfor leverandører

Leverandøren gjennom å signere dokumentet 'Maarud etiske retningslinjer for leverandører' er forpliktet til å sørge for at kravene i retningslinjene etterleves både i egen organisasjon og av underleverandørene. Dersom leverandøren oppdager at underleverandøren bryter retningslinjenes bestemmelser, forplikter leverandøren seg til å:

- informere Maarud AS
- sikre at det iverksettes tiltak for å korrigere avvikene på en måte som ikke forverrer påvirkningen på miljøet eller den sosiale situasjonen til de berørte ansatte, og
- følge opp at tiltak gjennomføres.

Dersom avvikene vedvarer etter at de er påpekt, skal leverandøren byttes ut.

Maarud AS forbeholder seg retten til å selv, eller gjennom en uavhengig tredje part, gjennomføre kontroller og følge opp leverandøren, for å sikre at retningslinjene følges. Det innebærer, men begrenses ikke, til at leverandører på forespørsel skal stille med nødvendige ressurser, oversikt over ansatte, arbeidstid og lønnslistene, dokumentasjon over skader og ulykker i forbindelse med arbeidet, informasjon om hvilke forebyggende tiltak som gjøres samt iverksette brannsikringstiltak og evakueringsøvelser. Leverandøren skal også muliggjøre at oppfølging og kontroll kan utføres hos underleverandører.

Dersom Leverandøren ikke har iverksatt tiltak for å hindre eller sikre etterlevelse av retningslinjene etter at det er mottatt klage fra Maarud AS vedrørende avvik eller krav om forbedringer, forbeholder Maarud seg retten til å si opp avtalen med øyeblikkelig virkning.

Tatt i betraktning at 'Maarud etiske retningslinjer for leverandører' ble introdusert i starten av 2023 dvs. forholdsvis nylig, er rutiner for oppfølging av klagekanaler hos leverandører under utvikling og vil kunne redegjøres i større grad ved neste rapportering.

Informasjonsplikt

Åpenhetsloven pålegger virksomheter å gi informasjon om arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Maarud er instilt og forberedt på å innfri lovens krav. Selskapet vil gjerne kartlegge hvem forespørsel kommer fra først (forbruker, media, samarbeidspartner) for å kunne gi relevant svar. Forespørsler kan sendes via kontaktskjema på selskapets nettside, eller annen skriftlig kommunikasjonskanall. Maarud forbeholder seg retten til å avslå forespørsel om

informasjonskrav gjelder konkurransemessige forhold som må holdes hemmelig, personlige forhold, eller går utover åpenhetsloven.

B. Negative Konsekvenser og Risiko

Rutiner for aktsomhetsvurderinger

Maarud som en del av Intersnack Group benytter konsernets felles Innkjøpsorganisasjon, Intersnack Procurement, for betydelig del av råvarer, innsatsfaktorer, produksjonsutstyr.

Risikovurderingen av leverandørkjedene er en del av Intersnack Procurements leverandørstyring og compliance prosess.

Intersnack Procurement bruker Sedex 'Guide to risk assessment in supply chains' som viser klare steg for å gjennomføre risikovurderingen. Veilederen er basert på etablert veiledning fra ledende organisasjoner de siste årene som FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGPs) og ETI Human Rights Due Diligence Framework.

For å utføre disse trinnene bruker Intersnack Sedex-databasen og innsikten fra Sedex risikovurderingsverktøy kalt "Radar". Radar gir innsikt i spesifikke sosiale, miljømessige og forretningsetiske risikoer. Den kombinerer videre land-, sektor-, råvare- og leverandørinformasjon for å bestemme risikoen på hvert av disse nivåene. Dette gjøres ved å bruke offentlige databaser og mer spesifikk leverandørinformasjon (SAQ & SMETA vurdering). Denne informasjonen settes inn i den kategorispesifikke konteksten (forbruk, påvirkning og informasjon fra kjøpsteamet), slik at alvorlighetsgraden og sannsynligheten for risikoen kan bestemmes. Basert på denne prosessen har Intersnack satt fire ulike prioriteringskategorier. Avhengig av prioritetskategorien bestemmes et visst engasjementsnivå i retningslinjene for ansvarlige kilder.

Risikokartlegging og risikoområder i fokus

Basert på prosessen beskrevet ovenfor har Intersnack Procurement satt fire forskjellige prioritets kategorier. Tildelingen av prioriteringskategorisering gjennomgås årlig. Denne gjennomgangen, inkludert overvåking av kategorispesifikke risikoer, er ansvaret til Intersnacks kategori- og kvalitetsledere under veiledning og råd fra bærekraftsjefen.

Innkjøp foretatt av Maarud lokalt er primært kategorisert som laveste risiko kategori. Stor volum her utgjør norske potetprodusenter, som selskapet samarbeider tett med gjennom hele verdikjeden.

For innkjøp av råvarer sentralisert i Intersnack Procurement bruker selskapet Sedex-verktøyene og Sedex-databasen for å overvåke leverandørens etterlevelse av RSP (Responsible Sourcing Policy). Intersnacks Vendor Assurance Team rapporterer overholdelsesstatusen til sine leverandører på månedlig basis til Anskaffelseskategorisjefene. Hvis leverandører er indikert som høy risiko og manglende samsvar forblir åpne (SMETA-kategorier «forretningskritiske» eller «kritiske»), gjøres en aktiv oppfølging av leverandørens forsikringsteam og leverandøren.

Maarud har intensjon om å bli medlem av Sedex (Supplier Ethical Data Exchange) og ta i bruk Sedex overvåking plattformen for innkjøp og leverandører håndtert utenom Intersnack Group sin innkjøpsorganisasjon i 1-3 års perspektiv

Maarud har hittil ikke avdekket noen negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Selskapet har ikke registrert noen skader eller negativ konsekvens i egen virksomhet. Maarud følger norske lover og regler etter beste evne. Maarud har ikke avdekket, eller blitt kjent med ens egen negativ påvirkning på området hos samarbeidspartnere heller.

Prioritering av faktisk og vesentlig risiko

Risikovurderingen av leverandørkjedene er en del av Intersnack Procurements leverandørstyring og samsvarsprosess.

Intersnack Procurement bruker Sedex 'Guide to risk assessment in supply chains' som viser klare steg for å gjennomføre risikovurderingen. Veilederen er basert på etablert veiledning fra ledende organisasjoner de siste årene som FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGPs) og ETI Human Rights Due Diligence Framework.

For å utføre disse trinnene bruker Intersnack Sedex-databasen og innsikten fra Sedex risikovurderingsverktøy kalt "Radar". Radar gir innsikt i spesifikke sosiale, miljømessige og forretningsetiske risikoer. Den kombinerer videre land-, sektor-, råvare- og leverandørinformasjon for å bestemme risikoen på hvert av disse nivåene. Dette gjøres ved å bruke offentlige databaser og mer spesifikk leverandørinformasjon (SAQ & SMETA vurdering). Denne informasjonen settes inn i den kategorispesifikke konteksten (forbruk, påvirkning og informasjon fra kjøpsteamet), slik at alvorlighetsgraden og sannsynligheten for risikoen kan bestemmes. Basert på denne prosessen har Intersnack satt fire ulike prioriteringskategorier. Avhengig av prioritetskategorien bestemmes et visst engasjementsnivå i retningslinjene for ansvarlige kilder (se nedenfor). Mer detaljert informasjon om risikovurderingsstadiene og radarverktøyet finnes i Sedex Risk Assessment Guide. Basert på denne prosessen har Intersnack satt fire forskjellige prioritetskategorier. Tildelingen av prioriteringskategorisering gjennomgås årlig. Denne gjennomgangen, inkludert overvåking av kategorispesifikke risikoer, er ansvaret til Intersnacks kategori- og kvalitetsledere under veiledning og råd fra bærekraftssjefen.

Basert på prioriteringsprosessen ovenfor, bestemmes nivået av kontroll og engasjement.

For den høyeste prioriterte kategorien har Intersnack tatt ytterligere skritt som å engasjere seg i forsyningskjedeinitiativer, opprinnelsesutvikling, leverandørutviklingsstøtte, produktsertifisering og prosjekter. Intersnack erkjenner viktigheten av samarbeid mellom kjøpere og leverandører i spesifikke partnerskap som gagnar alle involverte parter for å drive bærekrafts forbedringer i forsyningskjeden. Intersnack har som mål å ha innkjøpsprosessen med færrest mulig og samarbeide med sin leverandørbase.

C. Tiltak

Håndtering av faktisk og vesentlige risiko for negative konsekvenser

Statusen for leverandørenes overholdelse av Intersnacks retningslinjer for ansvarlig innkjøp rapporteres internt til Intersnack Procurement Board med jevne mellomrom. Overholdelsesstatusen er også inkludert i bærekraftsrapporten til Intersnack Group.

I tilfelle et selskap har forårsaket eller bidratt til uheldige påvirkninger, bør det gi tilgang til eller samarbeide om utbedring. Som en integrert del av den ovenfor beskrevne tilnærmingen, ber/krever Intersnack at leverandørene deres har en klagemekanisme på plass. Vurderingen om

en leverandør har klagemekanismer på plass er en integrert del av Sedex SAQ og, i prioriterte kategorier, SMETA-vurderingen.

Ved å ha sine egne prosesser kan leverandører sette fokus på å rette opp problemer og drive forbedringer på sin egen side. Ved å sjekke om leverandørene har klagemekanismer på plass, kan Intersnack holde fokus på andre deler av leverandørkjeden som potensielt har høyere risiko og som Intersnack har innflytelse på.

Tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser

'Maarud etiske retningslinjer for leverandører' ble introdusert som fast del av innkjøpsavtalen i starten av 2023. Rettningslinjene er en forutsetning for samarbeid mellom selskapet og leverandører. De gir rett til å gjennomføre kontroller og følge opp blant annet negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Faste kontrollrutiner må utarbeides for å kunne jobbe effektivt for å forebygge, begrense eller i siste instans stanse samarbeid med lokale leverandører.